

СТОЙО К. СТОЙКОВ

Съученик на Н. Вапцаров в Маминото училище. Адвокат.

Запознахме се през август 1926 година, когато постъпихме ученици в Морското училище. От самото начало Никола Вапцаров правеше впечатление на мене и на останалите съвипусници със своята фигура, приятен глас и особеното си наречие от гр. Банско.

Той бе висок, тънък и малко изкривен на една страна, като слагаше единия крак пред другия, та походката му бе изкривена и не войнишка. Общо взето, външността му бе приятна и привлекателна с тази особеност, че нямаше правилен войнишки стоеж и при отдаване на чест изопваме дясната ръка, предварително я прибираме плътно до тялото си и самото замахване на ръката при отдаване на чест беше смешно.

Относно облеклото си беше небрежен, а несръчен при подреждането и скатаването на дрехите. Макар и слаб, тънък и висок, той не боледуваше и беше издърмлив.

Вапцаров беше упорит и упоритостта му проличаваше в външните борби. Така, много често се борехме в училището и се опитвахме, когато го съборим на земята, при натискане, искахме да ни каже "татко". Колкото и да го мъчехме, Никола нито веднаж не искаше да произнесе тази дума: той стискаше зъби, не охкаше и понасяше всички мъчения, доста силни за онази възраст.

Още първата година в училището изпъкна, че е най-добрият ни ученик по литература. Той не четеше уроците си по български език, но четеше литературни произведения повече от всички други ученици, а беше чел и преди това, та затуй знаеше повече от нас. Само за няколко месеца той успя да ни завладее със знанията си и по литература стана втория учител на всички съученици. От нашите поети най-много четеше Ботев и Яворов.

Едва през втората година в училището стана известен на учениците, че пише стихове. Имаше една тетрадка, в която пишеше стиховете си. Често ги четеше пред най-близките си другари.

Веднаж Вапцаров радостно ми съобщи, че неговото стихотворение "Да грейне факел" било декламирано в Шуменската гимназия. Това стихотворение било печатано във вестник "Глобус", доколкото си спомням думите на Вапцаров. Стихотворението ще е било декламирано вероятно през 1928 година. По-късно, когато написа марша на 26 випуск, стана известен с дароваността си на цялата флота.

Тъй като обичаше литературата, мнозина, които го познаваха, се чудеа защо учи машинна техника.